

EDUSKUNNAN KANSLIA

4.11.2025

Mikael Koillinen
vs. pääsihteeri

Edustajan palkkion pidättämisestä

Puhemiesneuvoston aamukoulussa 9.10.2025 käytiin keskustelua koskien edustajanpalkkiosta annetun lain 2 §:n 3 momentin sääntelyä. Sanotun säännöksen mukaan jos edustaja toistuvasti jättää osallistumatta eduskuntatyöhön ilman hyväksyttävää estettä, voi eduskunta puhemiesneuvoston ehdotuksesta päättää, että hän menettää määrätyltä ajalta edustajanpalkkionsa tai osan siitä.

Keskustelun pohjana toimivat vs. pääsihteerin asiasta laatima muistio (liite 1) sekä prof. Veli-Pekka Viljaselta (liite 2) sekä prof. Mikael Hidéniltä (liite 3) saadut asiantuntijalausunnat.

Aamukoulun keskustelusta laaditun yhteenvedon mukaan aiemmin palkkioasia kuului valtiopäiväjärjestykseen, mutta nykyisin siitä säädetään sanotussa edustajapalkkiolaissa. Puhemiesneuvosto tai valiokunta voi ottaa asian esille, mutta säännöstä ei ole aiemmin sovellettu eikä lain esitöissä ole annettu palkkion menettämistä koskevien edellytysten soveltamisohjeita. Käydyssä keskustelussa pidettiin yleisesti hyvänä, että asiaa on selvitetty. Osa puheenvuoroista kannatti ohjeiden laatimista siitä, millaiset kriteerit voisivat johtaa palkkion menetykseen. Toisaalta esitettiin, ettei ohjeiden laatimiseen ole tarvetta ja että nykyinen sääntely on riittävää. Myös toimivaltaperuste ohjeiden antamiseen olisi epäselvä. Lisäksi katsottiin, että eduskuntaryhmille tulee välittää tieto käydystä keskustelusta. Todettiin myös, että professori Viljasen lausunto tarjoaa hyvän pohjan soveltamiselle, jos tarvetta ilmenee.

Aineiston pohjalta käytyyn keskusteluun perustuen esitän, että puhemiesneuvosto toteaisi pitävänsä ongelmallisena erityisesti sellaisia sitoumuksia, jotka johtavat pitkiin poissaoloihin vailla hyväksyttävää syytä (eduskuntatyöhön liittyvä tehtävä tai hyväksyttävä henkilökohtainen syy). Puhemiesneuvosto voisi todeta myös, että asiantuntijalausunnoista ilmenevä sääntelyn verrattain korkea soveltamiskynnys sekä se, että sääntelyä ei ole sen voimassaoloaikana sovellettu, ei merkitse niin korkeaa soveltamiskynnystä, etteikö säännöstä voisi tarvittaessa tulevaisuudessa soveltaa esimerkiksi yllä ongelmalliseksi luonnehdittuihin sitoumuksiin perustuviin pitkiin poissaoloihin.

Liitteet

Liite 1: vs. pääsihteeri Mikael Koillisen aamukoulua varten laatima muistio

Liite 2: prof. Veli-Pekka Viljasen toimittama asiantuntijalausunto

Liite 3: prof. Mikael Hidénin toimittama asiantuntijalausunto